

הדגשים ורגשות על פי פרשת השבוע

הדגשים ורגשות על פי פרשת השבוע

פרשת תרומה | עלון מס' 66

'תקח מעצמך ותביא לי'

שלי... לתת משלי???

**דָּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנֵו לְבֹ
תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי:**

**מֵאֵת כָּל אִישׁ. צוה שלא יגבו בזרוע כעניין שממשכנים על
הצדקה, אבל יגבו מן המתנדבים בלבד: (ספורנו)**

ידועה השאלה המפורסמת - מדוע שינתה התורה בלשון הכתוב 'ויקחו לי תרומה' ולא נכתב 'ויתנו לי תרומה' הרי בנדיבות לב המשמעות היותר נכונה היא נתינה ולא לקיחה... ורבו התיירוטים על כך...

ואולי ניתן ליישב זאת כך - הרי כשבני ישראל יצאו ממצרים, הם זכו לעושר עצום כמבואר בגמרא בבכורות (ה): **שאיין לך כל אחד ואחד מישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים טעונים מכספה וזהבה של מצרים...** כל אחד מבני ישראל יוצא ממצרים כשהוא מיליונר...

ובמדבר כשמגיע הצורך להקים משכן.. הקב"ה מבקש מכל אחד שייתן את תרומתו למשכן.. וכי בורא עולם נזקק לכסף והזהב של אי מי בעולם???. הרי כתוב - **לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב אָמַר ה' צְבָקוֹת...** הכל שלו.. וכי הוא נזקק לשירותיו של משה... וכי יש לו בעיה להשיג למלאכת המשכן את כל הכסף והזהב הנצרך לשם כך.. אלא אדרבה - בורא עולם פונה לכל יהודי ואומר לו תקשיב ידי - יש לך שפע עצום של ממון שקיבלת ממני, כעת אני רוצה שתיקח מעצמך ותביא לי... וזה קשה.. ואני יודע שזה קשה... ולכן אני לא יקבל מכל אחד אלא רק ממי שהוא בדרגת נדיבות לב.. ומה היא - מבאר רש"י - **ידבנו לבו. לשון נדבה, והוא לשון רצון טוב...** רק מי שיש לו רצון פנימי... שהוא טוב... והוא מוכן לתת בשמחה... ממנו אני מוכן לקבל... רק מי שהצליח לרדת לשורש העניין ולהבין שהכל שלו והכל מאתו - **כִּי מִמֶּנּוּ הַכֹּל וּמִיָּדָה נָתַנוּ לָךְ...** רק מי שמבין את זה הוא נמצא ראוי להגיש את נדבת ליבו למלאכת המשכן...

מדוע זה כך???

ברגשות האדם כאשר הוא רואה משהו שנמצא אצלו במוחשי הוא מרגיש יש לי... זה שלי... כעת לתת?? אני נותן משלי... אם אני יחליט לתת... אם אני ארצה לתת... מגיעה התורה ואומרת לך - אם תתבונן לעומק העניין, תבין שאתה לא נותן משלך.. אתה נותן ממהו שבורא עולם הביא לך...

אם ניקח כדוגמא את המעשר - התורה מבקשת מאדם לתת מעשר כספים.. כמה זה?? אחד מעשר... נו שוין... כאשר אדם צריך לתת מאה מתוך אלף, זה לכאורה יותר קל מאשר לתת מיליון מתוך עשר מיליון... זה סכום עצום... אך אם המבט היה שכאשר בורא עולם הביא לך את הכסף, מתוך הסכום הכולל שהוא הביא לך - 10% לא שלך... ואתה צריך להעביר את זה הלאה... אז היה הרבה יותר קל.. אך באמת האדם מתבונן ואומר לעצמו - מה?? הרי אני עבדתי קשה להשיג את הכסף וזה

זה התורה באה ללמד אותנו - הכסף לא שלך.. מי שהביא לך את זה... מבקש ממך שמתוך מה שקיבלת תפריש מעשר.. מתוך מה שהבאתי לך תתן תרומה.. מתוך מה שיש לך תתן צדקה... ככה העולם בנוי... שלאחד יש הרבה ולשני אין... בכדי שמי שיש לו ייתן משלו ויחזיק את השני... זו הצורה של העולם... וניסיון העושר הוא אכן ניסיון גדול...

והחידוש היותר גדול כי למרות שהכל מידו וכביכול אנהנו רק משיבים לו את שלו.. בכל אופן התורה קוראת לזה 'ויקחו לי' - אתה לוקח מעצמך ומביא לי...

ויש עוד חלק בזה - הרי במעשה הצדקה ישנם שני חלקים, האחד זה להוציא ממני, והשני זאת הנתינה לשני... כשאני נותן - אני יכול לבחור על פי העדפה שלי, למה אני מתחבר יותר, ולמה אני מעוניין לתת.. לצדקה פלונית או לאביון אלמוני... לפי נטיית הלב... כאן במעשה התרומה למשכן, אין עיקר המטרה בנתינה.. בורא עולם לא באמת צריך את הכסף שלך... הוא בהחלט יכול להסתדר בלעדך... אלא כאן עיקר המטרה היא ההוצאה מעצמך... וזה תלוי בנדיבות לב... ברצון פנימי טוב... מי שאין לו את הרצון הזה אין תרומתו מתקבלת... לא תהיה לך שותפות... וגם אם הנתינה שלך נעשית עם שיקולים זרים.. כי פלוני נתן ולא נעים לי לא לתת... אם אין רצון פנימי אמיתי וטוב.. התרומה שלך לא תתקבל...

צריך לדעת שמעשה הנתינה הוא לא רק בממון... כל אדם שיש לו ונותן מעצמו למען הכלל, הרי בוודאי שיש פה רצון טוב.. ונדיבות לב.. הוי אומר - ניתן גם לנדב את הלב.. וזה יכול להיות בנתינת עין טובה לזולת.. בפרגון על עשייה טובה... לתת מהכישורים המיוחדים שיש לך למען הציבור... יש אדם שהתברך בעושר כלכלי.. ויש אדם שהתברך בעושר מחשבת.. כמו שהיו אלו שהתנדבו למלאכת המשכן... האחד תרם בניה.. והשני תפירה.. והשלישי רקמה וכו'.. כל אחד תרם את חלקו בכישורים והוא נתן את זה לכלל... כך כל אחד יכול לתרום מחלקו לאחרים, כמו שאמר אחד מגדולי ישראל - בחור ישיבה צריך לתרום עשר אחוז מזמנו ללמוד עם בחור חלש ממנו... זה מעשר מהזמן... זו נתינת הלב...

אדמו"ר אחד בעידנא דחדוותא אמר לחסידיו כעת זה עת רצון - מי שיבקש משהו מהבורא אני יאמר לו מה הבורא ענה... אחד החסידים ניגש ואמר רבה ביקשתי משהו... מה ד' ענה לי?? ענה לו האדמו"ר - אתה ביקשת

עשירות... הרבה כסף וזהב... נכון ענה החסיד בהפתעה... וממשיך הרב"ה - הבטחת שתתן מעשרות ותהיה נדיב... נכון.. נכון.. משיב החסיד... נו ומה ד' ענה ?? בורא עולם ענה - לא תודה.. על תעשה לי טובות...

שבת שלום
ומבורך

ושכנתי בתוכם...

ויעשו לי מקדש ושכנתי בתוכם:

בעצם העניין של הקמת המשכן – הקב"ה מבקש מבני ישראל לקבץ תרומות מאת כל אשר ידבנו ליבו – לטובת הקמת המשכן...

והשאלה היא מה הצורך בכל התעשייה הזו, של אדנים... וקרשים... ועורות תחשים... והוראות איך וכיצד... מה הצורך בכל זה... וכי משנה לבורא עולם האם המשכן עשוי מעורות תחשים... והוא יש עשר אמות באורך הקרש.. או שבפאת נגבה תימנה יהיה עשרים ושתיים קרשים במקום עשרים.. מה הסיפור פה.. העיקר שבנו איזה מקום שיהיה השראת השכינה... ויעשו כלים וזהו יש משכן.. מה כל העניין סביב בניית המשכן...

והאמת – שבכלל ניתן לתמוה מה בכלל שייך לצמצם לבורא עולם בית... ומשכן לשכינה... הרי מלא כל הארץ כבודו... הכל שלו... ומאיתו.. לבנות לו בית??? משכן לשכינה???

ובפסיקתא מובא – בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה ועשו לי מקדש נזדעזע משה ואמר, איך יכול האדם לעשות בית להקדוש ברוך הוא, והלא כתיב הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך. אמר לו הקדוש ברוך הוא, לא לפי כוחי אני מבקש, אלא לפי כחכם, עשרים קרש בצפון ועשרים קרש בדרום ושמונה במערב...

וידוע גם השאלה של האלשיך הקדוש – מדוע הפסוק שינה וכתב ושכנתי בתוכם.. היה צריך לומר ושכנתי בתוכו...

והיסוד שנלמד מפרשתנו, כי בעצם הבורא מבקש מהאדם, אם אתה רוצה להוריד קדושה.. אם אתה רוצה להרגיש את ההרגשה הרוחנית הזו של קדושה... קרבה לבורא עולם.. אתה תעשה את מה שבורא עולם מצווה אותך... בכלים שלך... לא ביקשו ממך צומות ותעניות... לא ביקשו ממך פרישות ונזירות... לא ביקשו ממך להפוך לאדם מנותק.. להפך – קח כלי גשם.. קח עצים.. וזהב.. ועורות.. ותבנה מהם משכן לשכינה... אתה תעשה בכלים שיש לך את מה שאתה יכול... אבל בדיוק לפי מה שאני מצווה... כשאתה תעשה בדיוק את מה שאני מבקש, אני אבא לשכון אצלך.. בתוכך... ושכנתי בתוך בני ישראל כביכול הקב"ה מצמצם את עצמו לשכון בעולם גשמי וחומרי...

- אמא אני לא מבינה, הכנתי את המתכון של החלות ששלחת לי... ויצא לי משהו מוזר...
- מה ס'תומרת???מה הכנת???
- מה זה מה.. את המתכון ששלחת לי..
- עשית בדיוק מה ששלחת???
- לא בדיוק... את יודעת בערך...

צריך לדעת שההוראות האלו הינם מדויקות לצורך השראת השכינה, ואין מתפקידנו לחשוב מה העניין בזה ולא בזה.. מדוע חומר כזה ולא אחר.. אם אתה רוצה השראת השכינה אצלך, תבצע בדיוק את מה שביקשו ממך...

כל המושג של קדושה הינה הרגשה רוחנית – כי הרי השורש של הקדושה הינה הפרישות.. הינה השוני לרמה רוחנית אחרת.. כמו שבת קודש שהיא מובדלת משאר ימות השבוע... אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללך סלה – כל זה עניין של פרישות.. של מובדלות... והמשכן מלמד אותנו שגם בתוך הגשמיות בתוך הכסף והזהב והעורות והכל שייך להכניס קדושה.. איך אם אתה עושה בדיוק את מה שציוו אותך לפי כוחותיך... לא לפי כוחי אני מבקש אלא לפי כוחכם...

אדם שלומד תורה כצורתה – מתחבר לקדושתה ואדם הלומד תורה כמו פרופסור לתלמוד... הרי התורה היא זרה לו...

גם הבית היהודי מוגדר כמשכן – איש ואשה זכו שכינה ביניהם... המילה משכן ביאורה מקום... אם נותנים לה מקום ראוי, הרי היא באה לשכון שם... אם אתה מתקדש.. אתה מבדיל את עצמך מהרע... אני אשכון בתוכך... אבל זה בתנאי שזה בית לי – לשמי.. בית יהודי לשם שמים...

הביטוי של קדושה היא בהנהגה קדושה... אדם ששומר על לשונו.. אדם שלומד תורה.. אדם ששומר שבת.. הרי הוא מתקדש בקדושת המצוות בקדושת התורה... ואיך זה קורה?? כי בורא עולם בא לשכון בתוכו... וזה מגיע רק ע"י קיום המצוות.. רק על ידי קיום הציווי האלוקי... המדויק...

וחלילה לא כמו שיש באומות העולם, החושבים כי הכמרים הרי הם צריכים להתנזר מתאוות עולם הזה.. כי הם צריכים להיות מורמים ופרושים ואין להם שייכות לדברים גשמיים.. אלא בדיוק להפך, דווקא האדם היודע לקחת את אותם דברים גשמיים, ולהפוך אותם לרוחניים... כמו ציווי הבורא – זאת הקדושה..

אכילה יכולה להיות זלילה מופרעת... ויכולה להיות עליה רוחנית... כמו סיום מסכת סעודת מצווה וכד'

ריקודים סביב העגל זה עבודה זרה.. וריקודים סביב התורה זה קדושה... פה שמוציא דיבורים אסורים זאת טומאה.. ופה קדוש הדובר דברי תורה.. ודיבורים של חיזוק הרי הוא פה קדוש..

וצריך גם להבין שהרי נשמת ישראל היא חלק אלוך ממעל – ברור שלכל יהודי – יש חלק ונחלה באלוקי ישראל... אבל רק כאשר הוא כלי קיבול ראוי... הרי הוא מרגיש את קדושת הנשמה.. וכשחלילה אינו כלי קיבול.. הרי נשמתו טובעת בתוך הסחי והטומאה...

ולכן גם האדם אינו יכול לקבוע בעצמו מה יביא אותו לידי קדושה... רק התורה הקדושה.. רק האדם המקיים בדיוק את מצוות התורה... גם בלי להבין את שורשם.. אבל עצם הקיום שלהם, כי כך ציוונו אלוקי זאת הקדושה היחידה...

